

WYZWANIA BRANŻY ENERGETYCZNEJ W RAMACH ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Jaka jest polska branża energetyczna? Czy stopień jej dojrzałości jest na miarę wyzwań, przed którymi stoi? Z jednej strony, firmy energetyczne wyróżniają się świadomością zasad i wyzwań zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu. Potwierdzają to m.in. rezultaty raportu z monitoringu społecznej odpowiedzialności największych polskich firm pt. „Społeczna odpowiedzialność biznesu w polskich realiach. Teoria a praktyka”, przygotowanego przez Fundację Centrum CSR.PL. W badaniach przeanalizowano informacje dotyczące wybranych aspektów społecznej odpowiedzialności biznesu (12 wskaźników), które są dostępne na stronach internetowych firm wybranych do badania¹. Najlepiej w zestawieniu wypadła branża surowce, paliwa, energetyka. Zakładkę „odpowiedzialność społeczna” umieszcza w serwisie na stronach internetowych 92,3% tych spółek, tyle samo posiada politykę CSR. W większości przypadków jest ona kompleksowa i obejmuje wszystkie najważniejsze zagadnienia z zakresu zrównoważonego rozwoju².

Z pewnością takie podejście związane jest z licznymi regulacjami, które odpowiedzialność społeczną obowiązuje. Wydaje się, że konieczność spełniania wymogów prawnych

1 G. Piskalski, *Społeczna odpowiedzialność biznesu w polskich realiach. Teoria a praktyka. Raport z monitoringu społecznej odpowiedzialności największych polskich firm*, Warszawa, 2015, s. 10.

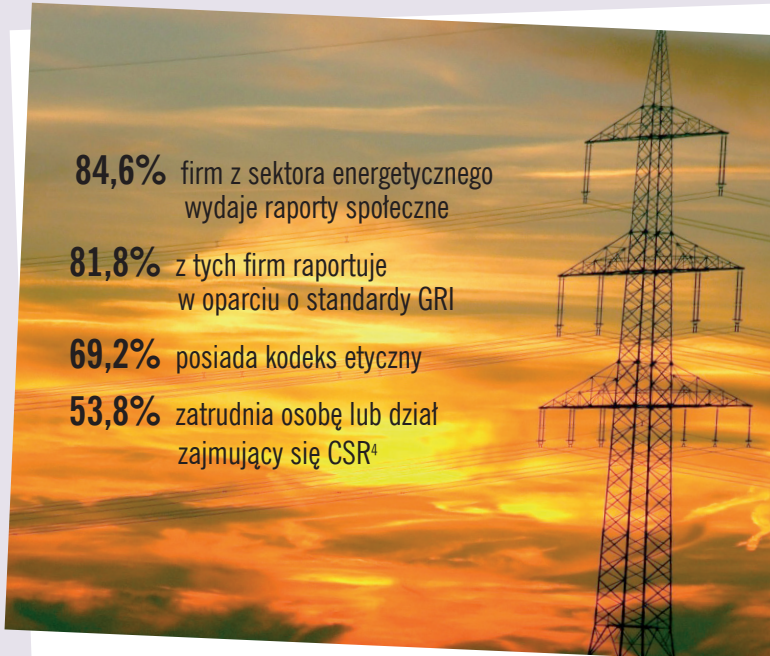
2 *Ibidem*, s. 95.

w znacznym stopniu przyczynia się do podejmowania szeregu działań, także w formie kompleksowych strategii. Warto zauważyć, że nie jest to łatwy obszar w zakresie wdrażania działań CSR, chociażby ze względu na powagę strategicznego znaczenia tych spółek, ich ogromną ingerencję w środowisko, konieczność dialogu z otoczeniem (klienci, opinia publiczna, media, społeczności lokalne itp.), siłę wpływu bardzo dużej liczby pracowników – członków licznych związków zawodowych, a przede wszystkim ze względu na bardzo podstawowe wyzwanie branży – konieczność zapewnienia nieprzerwanych dostaw energii.

Z drugiej strony, co również mocno podkreśla wspomniany raport Centrum CSR.PL, „polskie firmy energetyczne (...) lubią pokazywać swą troskę o stan środowiska. Czasami idą w tym tak daleko, że krytykuje je branża reklamowa”³. Ich przekaz komunikacyjny pozostaje w jaskrawej sprzeczności z faktami rzeczywistością, w której udział energetyki odnawialnej nie przekracza kilku procent. To ogromne wyzwanie i oczywiście konsekwencja miksu energetycznego Polski, który opiera się na węglu. Z pewnością przyszłość, rozwój technologii związanych m.in. z odnawialnymi źródłami będzie stopniowo zmieniać miks energetyczny dzięki spadkowi kosztów wytworzenia energii, zwiększając tym samym ich dostępność zarówno dla prosumentów, jak i inwestorów instytucjonalnych. Ze względu na specyficzne

3 *Ibidem*, s. 35.

uwarunkowania, energetyka węglowa z pewnością nie zniknie jako źródło wytwarzania w polskim miksie. Zmienić się może jej udział oraz technologia, w jakiej węgiel będzie wydobywany i wykorzystywany. To obszar odpowiedzialności ściśle związany z podstawową biznesową działalnością branży o ogromnym potencjale do rozwoju.

84,6% firm z sektora energetycznego wydaje raporty społeczne

81,8% z tych firm raportuje w oparciu o standardy GRI

69,2% posiada kodeks etyczny

53,8% zatrudnia osobę lub dział zajmujący się CSR⁴

4 *Ibidem*, s. 95.

I. Kwestie strategiczne

Sektor energetyczny, nie inaczej jak inne sektory gospodarki, musi się mierzyć z wieloma wyzwaniami związanymi zarówno ze zmieniającymi się oczekiwaniami klientów, jak i przemianami cywilizacyjnymi, technologicznymi. To, co go wyróżnia, to ścisłe powiązanie z założeniami ekonomicznymi i sytuacją geopolityczną – to sektor o strategicznym znaczeniu dla gospodarki. Trudno przecenić siłę wpływu branży energetycznej na jej interesariuszy. Dywersyfikacja dostaw, efektywność energetyczna, innowacyjność, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, inteligentne zarządzanie energią czy wreszcie transformacja sektora wydobywczego w sposób bezpośredni i pośredni oddziałują na polskie społeczeństwo. Ale branża może wpływać i wpływa na otoczenie także poprzez: edukację (od młodzieży, klientów do społeczności, pracowników itp.), współpracę branżową i międzysektorową, zarządzanie łańcuchem dostaw, spełnianie wytycznych różnych organizacji, wreszcie podleganie wymogom prawnym.

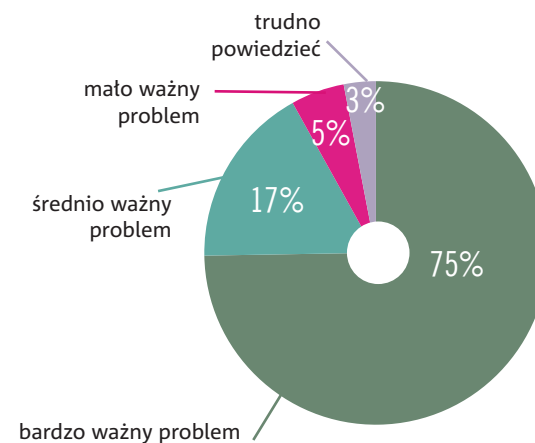
II. Bezpieczeństwo energetyczne i ochrona środowiska

Branża energetyczna stoi u progu wielkich zmian w obszarach: redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii odnawialnej, poprawy efektywności energetycznej. To efekt zobowiązań klimatycznych przyjętych przez wszystkie kraje UE i znaczenia sektora dla bezpieczeństwa energetycznego Europy. Tak też formułują to wytyczne „Wizji zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050” – konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań zapobiegających pogorszeniu się sytuacji odbiorców paliw i energii⁵.

Ochrona środowiska nierozdzielnie wiąże się z branżą energetyczną i zmianami, którym podlega i będzie musiała podlegać. Przede wszystkim działalność sektora oddziałuje i zmienia środowisko naturalne. Minimalizowanie tego wpływu

⁵ *Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050*, http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2014/03/Wizja-2050-_podsumowanie.pdf, s. 57 (dostęp: 24.06.2016).

CZY PANA(I) ZDANIEM OCIEPLENIE KLIMATU, EMISJA DWUTLENKU WĘGLA DO ATMOSFERY ORAZ ZWIĄZANE Z TYM ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO:

ŹRÓDŁO: RED. M. GWIAZDA I P. RUSZKOWSKI, „POLACY O ŹRÓDLACH ENERGII, POLITYCE ENERGETYCZNEJ I STANIE ŚRODOWISKA”, CENTRUM BADAŃ OPINII SPOŁECZNEJ, „OPINIE I DIAGNOZY”, NR 34, WARSZAWA 2016, S. 16 I 17.

KOMENTARZ EKSPERTA

Trudno przecenić siłę wpływu branży energetycznej i jej znaczenie dla zrównoważonego rozwoju, w kwestiach społecznych i środowiskowych, rynkowych i konsumenckich. Zaangażowanie branży energetycznej w każdej z gospodarek jest konieczne dla pomyślnej realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ogłoszonych w ubiegłym roku przez ONZ, jak i zdefiniowanych wcześniej w „Wizji zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050”. Czy stopień dojrzałości branży i jej zaangażowania są na miarę wyzwań?

Z jednej strony, mamy w Polsce wiele firm energetycznych, które do wyzwań zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej podchodzą strategicznie, a do problemów systemowo. Dbają o dialog i przejrzystość działań, raportują od lat dane pozafinansowe zgodnie z najlepszymi standardami.

Z drugiej strony, choć to branża zdecydowanie wiodąca, jeśli chodzi o realizację dobrych praktyk, które od lat analizuje Forum Odpowiedzialnego Biznesu, to jednak gdy przyjrzymy się im bliżej, widać, że zdecydowanie największym zainteresowaniem cieszą się te z obszaru zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnych. Co samo w sobie jest oczywiście godne poparcia, zwłaszcza w kontekście innowacji społecznych.

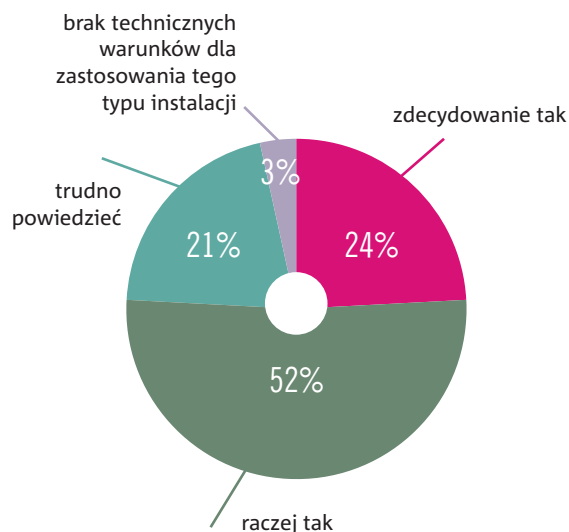
Niemniej, patrząc na wyzwania stojące przed branżą, konieczne jest podejmowanie co najmniej równie często tematów środowiskowych, rynkowych i konsumenckich, takich jak: zrównoważona produkcja i konsumpcja, efektywność energetyczna czy odnawialne źródła energii. Dużo dobrego może tu przynieść współpraca sektorowa i międzysektorowa. Jej znaczenie dla rozwoju innowacyjności polskiej gospodarki

mocno akcentuje konsultowana właśnie przez Ministerstwo Rozwoju „Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Równie potrzebne są oddolne inicjatywy branżowe, choćby takie jak „Odpowiedzialna energia”, „Deklaracja na rzecz zrównoważonego rozwoju branży energetycznej” czy wreszcie „Okrągły stół branży energetycznej”. Strategiczna i długofalowa współpraca w podejmowaniu istotnych wyzwań sektorowych. Inicjowana przez biznes, wspierana przez administrację, w oparciu o wiedzę ośrodków naukowych. Doskonałe podstawy już są, konieczny jest dalszy rozwój.

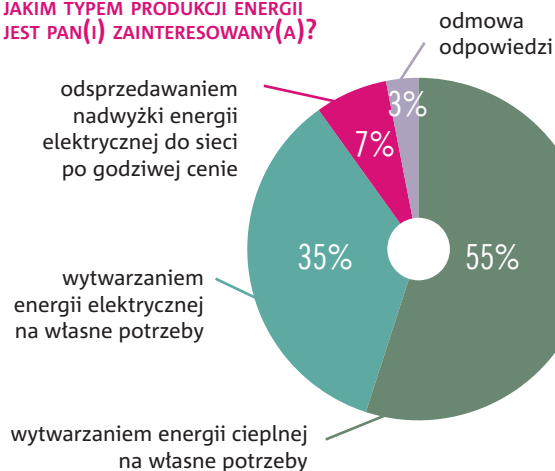
Marzena Strzelczak

– dyrektorka generalna, członkini Zarządu Forum Odpowiedzialnego Biznesu

CZY W RAMACH PLANÓW INWESTYCYJNYCH, W OKRESIE NAJBLIŻSZYCH 2-3 LAT, ROZWAŻA PAN(I) ZASTOSOWANIE INSTALACJI UMOŻLIWIAJĄCYCH KORZYSTANIE Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII W SWOIM DOMU/BUDYNKU GOSPODARCZYM?

JAKIM TYPEM PRODUKCJI ENERGII JEST PAN(I) ZAINTERESOWANY(A)?

ŹRÓDŁO: RED. M. GWIAZDA I P. RUSZKOWSKI, „POLACY O ŹRÓDŁACH ENERGII, POLITYCE ENERGETYCZNEJ I STANIE ŚRODOWISKA”, CENTRUM BADAŃ OPINII SPOŁECZNEJ, „OPINIE I DIAGNOZY”, NR 34, WARSZAWA 2016, S. 16 I 17.

poprzez podejmowanie działań zapobiegawczo-naprawczych na rzecz środowiska jest niezbędnym warunkiem społecznej akceptacji. Koncerny energetyczne podlegają wielu regulacjom prawnym. Szczególnie w przypadku prac poszukiwawczych lub wydobywczych wymagane pozwolenia bardzo szczegółowo definiują zakres, czas trwania i inne szczegóły wykonywanych prac.

Odpowiedzialne zarządzanie łańcuchem dostaw w branży energetycznej to kolejne ogromne wyzwanie. Jego pomyślna realizacja zależy nie tylko od zaangażowania biznesu, partnerskiego i odpowiedzialnego traktowania dostawców i partnerów gospodarczych. Kapitalne znaczenie ma także wsparcie administracji co najmniej w dwóch aspektach. Z jednej strony, na poziomie formułowania kryteriów i wymagań w regulacjach dotyczących np. zamówień publicznych. Z drugiej, jeśli chodzi o budowanie relacji z partnerami, którzy, jak np. w przypadku firmy Gazprom odpowiedzialnej za większość dostaw gazu do Polski, są podmiotami o dużo większej skali niż polskie przedsiębiorstwo.

Ciekawą inicjatywę związaną ze starannością w łańcuchu dostaw w sektorze wydobywczym zaproponowała OECD. W 2015 r. prowadziła publiczne konsultacje projektu przewodnika pod nazwą „Wytyczne OECD dotyczące kwestii należytej staranności odnośnie zaangażowania kluczowych interesariuszy w sektorze wydobywczym”⁶. W 2016 r. we współpracy Ministerstwa Rozwoju, PGNiG oraz Forum Odpowiedzialnego Biznesu przygotowano tłumaczenie Wytycznych na język polski. Znaleźć je można m.in. na stronie odpowiedzialnybiznes.pl. Przewodnik przygotowany jest z myślą o pracownikach zaangażowanych bezpośrednio lub pośrednio w proces poszukiwań i wydobywania, jak również pracownikach odpowiedzialnych za działania na rzecz angażowania interesariuszy oraz kadrze kierowniczej.

Najważniejsze wskazówki/rekomendacje OECD to:

- integracja zaangażowania interesariuszy w planowanie

6 Ministerstwo Rozwoju, *Łańcuch dostaw*, <https://www.mr.gov.pl/strony/zadania/wsparcie-przedsiębiorczości/spoleczna-odpowiedzialnosc-przedsiębiorstw-csr/lancuch-dostaw/> (dostęp: 27.06.2016).

i prowadzenie działalności firm sektora wydobywczego poprzez dzielenie się władz firm z zainteresowanymi i ewentualnie poszkodowanymi stronami

- realizowanie zaangażowania interesariuszy w praktyce poprzez konsultacje i obserwacje uczestniczące
- opracowywanie strategii zaangażowania interesariuszy, która na pierwszym miejscu stawia interesariuszy najbardziej dotkniętych wpływem firmy – a nie najbardziej wpływowych interesariuszy.

► KLUCZOWE WYZWANIA BRANŻY:

1. Dywersyfikacja źródeł w obliczu wyzwań klimatycznych

O dywersyfikacji źródeł mówi się już od dawna. Tu konieczne są strategiczne decyzje dotyczące źródeł energii, wspólnych dla wszystkich podmiotów funkcjonujących w gospodarce. Podstawą miksu energetycznego w Polsce jest i przez wiele lat będzie węgiel. Niemniej dywersyfikacja jest istotna z punktu widzenia rodzaju źródeł energii, ale też kierunków ich pozyskania.

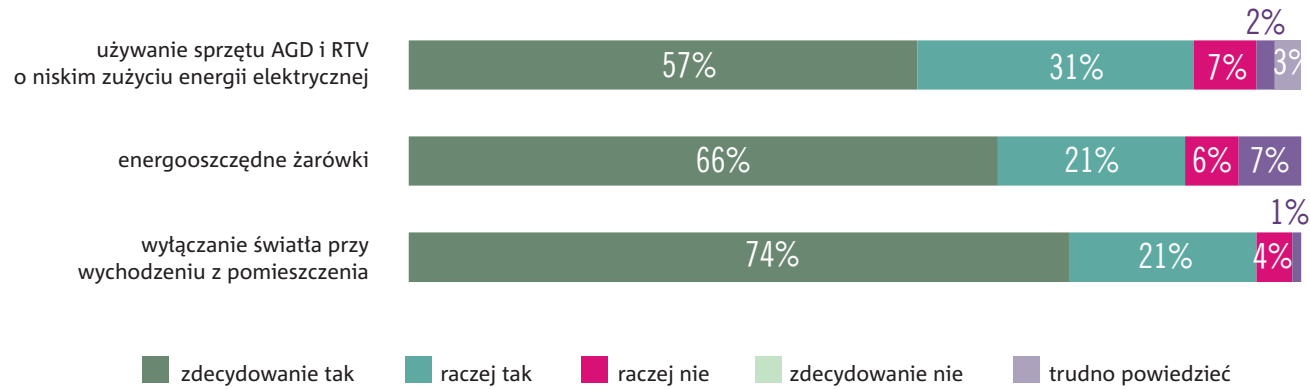
W przypadku gazu dywersyfikacja oznacza niezależenie się od dostaw rosyjskiego gazu. Pierwszym krokiem była budowa i uruchomienie gazoportu w Świnoujściu, ale to niewystarczające rozwiązanie. Zdaniem ekspertów potrzeba rozbudować gazoport i zbudować gazociąg do złóż norweskich, tzw. Baltic Pipe⁷.

Kolejną kwestią istotną dla miksu energetycznego jest udział OZE (odnawialnych źródeł energii) czy ewentualna budowa elektrowni atomowej, wreszcie łupki. Trudno sobie wyobrazić gigantyczne nakłady i równoczesne zaangażowanie we wszystkie te projekty⁸. To ekonomiczno-polityczne decyzje o znaczeniu strategicznym i długofalowym. Podobnie jak kluczowa dla polskiej energetyki kwestia węgla – podstawy polskiej energetyki, a równocześnie głównego źródła CO₂.

7 Dr K. Księżopolski, *Potrzebna jest strategia energetyczna*, [w:] M. Pielach, Obserwatorfinansowy.pl, <http://www.obserwatorfinansowy.pl/tematyka/makroekonomia/potrzebna-jest-strategia-energetyczna/> (dostęp: 17.06.2016).

8 Oprac. MP, *Polska musi wybrać: węgiel, gaz czy OZE*, Obserwatorfinansowy.pl, <https://www.obserwatorfinansowy.pl/warto-wiedziec/raporty/polska-musi-wybrac-wegiel-gaz-czy-oze/?skad=newsletter20160628> (dostęp: 27.06.2016).

CZY W SWOIM GOSPODARSTWIE DOMOWYM STOSUJE PAN(I) NASTĘPUJĄCE SPOSOBY OSZCZĘDZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ:

RED. M. GWIAZDA I P. RUSZKOWSKI, „POLACY O ŹRÓDLACH ENERGII, POLITYCE ENERGETYCZNEJ I STANIE ŚRODOWISKA”, CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ, „OPINIE I DIAGNOZY”, NR 34, WARSZAWA 2016, S. 22.

CZY WIESZ ŻE?¹¹

- jeśli globalna temperatura zwiększy się o ponad **1,5** stopnia Celsjusza, nie będzie już można uporać się z konsekwencjami zmian klimatycznych
- aby można było zrealizować cel klimatyczny, **80%** znanych rezerw węgla musi pozostać w ziemi
- węgiel jest po ropie **drugim** najważniejszym nośnikiem energii na świecie

1. Rozwój infrastruktury przesyłowej i inteligentna sieć (*smart grid*)
2. Rozbudowa krajowego systemu przesyłu gazu
3. Zwiększenie efektywności energetycznej
4. Rozwój nowoczesnych i konkurencyjnych rynków energii i paliw
5. Racjonalna i efektywna gospodarka zasobami węgla
6. Ochrona pozostałych zasobów nieodnawialnych
7. Oszczędzanie i poprawa jakości wód
8. Wpływ na różnorodność biologiczną i ingerencja w ekosystemy¹²

Niestety, rewolucja energetyczna – która przejawia się w efektywnym wytwarzaniu energii, wykorzystywaniu jej odnawialnych źródeł, ruchu prosumenckim i spółdzielni energetycznych, inteligentnym zarządzaniu energią itp. – jasno pokazuje, że węgiel nie jest paliwem przyszłości i jego rola będzie maleć. Polska stoi przed podjęciem kluczowych decyzji co do transformacji sektora wydobywczego i energetycznego. Niezbędna jest restrukturyzacja górnictwa, a biorąc pod uwagę fakt, jak duże zatrudnienie zapewnia ten sektor, z pewnością ten proces nie będzie łatwy. I to również jest ogromne wyzwanie dla biznesu⁹.

Zrównoważony rozwój firm energetycznych ma ogromny wpływ na otoczenie – obywatelska energetyka, czyli rosnąca świadomość ludzi, ile płacą za energię, jak wpływa na ich zdrowie, czy degraduje środowisko, czy stwarza im szansę na bycie aktywnymi uczestnikami budowania bezpieczeństwa

energetycznego, będzie rozwijającym się trendem, który przedsiębiorstwa muszą wspierać i w dużym stopniu kształtować¹⁰.

9 Dr A. Kassenberg, I. Hahn-Fuhr, *Przedmowa*, [w:] Fundacja im. Heinricha Bölla, Instytut na rzecz Ekorozwoju i Bund für Umweltund Naturschutz Deutschland, *Atlas węgla 2015. Dane i fakty o globalnym paliwie*, Fundacja im. Heinricha Bölla, Warszawa 2015, s. 7.

10 *Ibidem*, s. 7.

11 *12 krótkich lekcji o węglu i świecie*, [w:] Fundacja im. Heinricha Bölla, Instytut na rzecz Ekorozwoju oraz Bund für Umweltund Naturschutz Deutschland, *Atlas...*, op. cit., s. 8–9.

12 *Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050*, op. cit., s. 47 – 63;

DOBRE PRAKTYKI BRANŻY ENERGETYCZNEJ

Większość spółek z branży prowadzi inwestycje i projekty prośrodowiskowe. **Grupa EDF** w Polsce wytwarza energię w sposób przyjazny środowisku dzięki wykorzystaniu efektywnych technologii, do których należy wysokosprawna kogeneracja, czyli produkcja energii cieplnej i ciepła w skojarzeniu.

Marcin Szczudło, dyrektor Departamentu Komunikacji, opowiada o założeniach strategicznych **Polskiej Spółki Gazownictwa**: – **PSG promuje gaz ziemny jako paliwo proekologiczne, rozwija swoją sieć, aby zwiększyć poziom gazyfikacji do 61% powierzchni Polski w 2022 r.; wprowadza specjalne zapisy do umów z podwykonawcami, aby zapewnić dbałość o środowisko na każdym etapie łańcucha dostaw. Strategia PSG zakłada zrównoważony rozwój sieci dystrybucyjnej gazu na terenie całego kraju, przyspieszenie realizacji przyłączy nowych odbiorców, zwiększenie wolumenu dystrybuowanego gazu oraz duże nakłady na innowacje.**

CEMEX reprezentujący branżę budowlaną, podobnie jak firmy energetyczne, w znaczący sposób wpływa na środowisko naturalne. – W swojej ofercie dla klientów posiada kilka rodzajów cementu i betonu, przy produkcji których zmniejszona jest emisja CO₂. Są to towary przyjazne środowisku, a ich proekologiczne właściwości potwierdzone zostały oznakowaniem EKOITB wydawanym przez Instytut Techniki Budowlanej – tłumaczy Izabella Rokicka, dyrektor komunikacji i public affairs na Europę i Polskę. Dla swoich klientów CEMEX stworzył zielone „Karty produktów LEED i BREEAM” dedykowane wybranym betonom i kruszywom. Karty zawierają istotne w zielonych certyfikacjach informacje o produktach firmy. – **CEMEX angażuje się w promocję zrównoważonego budownictwa w Polsce także m.in. poprzez rozwijanie technologii dróg betonowych i promowanie betonu w architekturze – dodaje Izabella Rokicka. – Spółka szczególną uwagę przykłada do zmniejszenia emisji CO₂ i ochrony bioróżnorodności. Cele te są osiągnięte m.in. poprzez wykorzystywanie paliw alternatywnych przy produkcji cementu. Liderem w zakresie substytucji paliw alternatywnych**

w Polsce i w grupie CEMEX na świecie jest Cementownia Chełm, zarejestrowana w prestiżowym europejskim systemie ekzarządzania i audytu EMAS, jako jedna z kilkudziesięciu organizacji w kraju. Paliwa alternatywne w Cementowni w Chełmie zastępują w ponad 80% tradycyjne paliwa używane przy produkcji cementu.

O działaniach **Grupy LOTOS** opowiada dyrektor ds. marketingu i komunikacji w Grupie LOTOS Adam Burak: – *Spółka realizuje działania w zakresie zapewnienia dostępu do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii w zakresie paliw transportowych. Dzięki realizacji programów inwestycyjnych takich jak 10+ czy obecnie realizowany projekt EFRA zwiększa pulę oferowanych paliw transportowych o najwyższej jakości wyprodukowanych z każdej baryłki ropy. Działa aktywnie również w obszarze paliw alternatywnych. W ramach powstrzymania strat w bioróżnorodności spółka prowadzi działania mające pomóc w zahamowaniu procesu wymierania najbardziej zagrożonych gatunków fauny morskiej żyjącej w Morzu Bałtyckim. Grupa LOTOS popiera również włączenie bilansu emisji i absorpcji gazów cieplarnianych dotyczącego lasów do realizacji celów redukcji emisji wymaganych politykami Unii Europejskiej. Przyjęcie takich rozwiązań wewnątrz UE, byłoby właściwą odpowiedzią na zapisy Porozumienia Paryskiego, w którym z inicjatywy rządu polskiego znalazły się zapisy uwzględniające lasy w bilansie emisji gazów cieplarnianych, a w efekcie spowodowałoby to wzrost powierzchni lasów w państwach UE, w tym w Polsce.*

Grupa PGE ogranicza swój wpływ na środowisko naturalne i jest to szczególnie widoczne w obszarze wydobywania i wytwarzania, ponieważ głównym surowcem eksploatowanym przez Grupę jest węgiel brunatny. Podejmowane przez PGE działania koncentrują się m.in. na rekultywacji terenów po zakończeniu wydobywania węgla, inwestycjach w nowe rozwiązania technologiczne dla ograniczania emisji oraz na rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii. – *Już na etapie planowania inwestycji, takich jak np. kopalnia węgla brunatnego, opracowywane są rozwiązania i plany rekultywacji, jakie mają być wdrożone po zakończeniu jej eksploatacji. Działalność związana z wydobywaniem węgla brunatnego wpływa w znaczący sposób na otoczenie, dlatego dla PGE tak ważne jest,*

aby przywrócić eksploatowane tereny społecznościom lokalnym – zauważa Andrzej Stangret, kierownik komunikacji wewnętrznej i CSR. – PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna, spółka należąca do Grupy PGE, realizuje wiele inwestycji na rzecz ograniczania wpływu na środowisko. Wśród nich wymienić można m.in. te projekty, które w zdecydowany sposób przyczynią się do ograniczenia emisji tlenków azotu w Elektrowni Opolo, tlenków siarki i pyłów w Elektrowni Turów oraz tlenków siarki w Elektrociepłowni w Bydgoszczy. Inwestycje pozwolą na spełnienie zaostrożonych standardów emisyjnych nałożonych unijną dyrektywą o emisjach przemysłowych (IED). Grupa PGE wytwarza ok. 10% energii ze źródeł odnawialnych w kraju i chce rozwijać ten obszar swojej działalności. Andrzej Stangret podkreśla, jak ważny jest ten obszar w PGE: – W skład GK PGE wchodzi 33 elektrownie wodne o łącznej mocy 1,508 MW. Grupa PGE jest obecnie także liderem na rynku energii wiatrowej – posiada 14 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 529 MW. W 2015 r. PGE Energia Odnawialna oddała do użytku pierwszą w GK PGE elektrownię fotowoltaiczną. Instalacja o mocy 0,6 MW zlokalizowana została na południu Polski, na Górze Żar w Międzybrodziu Żywieckim i jest najwyższą potężną tego typu instalacją w Polsce.

TAURON realizuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i ciepła. Agnieszka Wójcik, dyrektor wykonawczy ds. relacji z otoczeniem w TAURON Polska Energia, opowiada o tym, jak to się przekłada na dbałość o środowisko: – *Spółka stosuje w tym celu nowoczesne technologie, a także modernizuje i odbudowuje swoje sieci dystrybucyjne. Duży akcent kładzie również na obszar badawczo-rozwojowy – zarówno w zakresie technologii prośrodowiskowych, jak i oferowania swoim klientom nowoczesnych rozwiązań, pomagających w oszczędnym i bezpiecznym gospodarowaniu energią. W tych przedsięwzięciach wspomagają spółkę partnerstwa z ośrodkami badawczo-naukowymi.*

► WYZWANIA W OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA¹³ Jak biznes może na nie odpowiedzieć?

- edukując konsumentów w zakresie racjonalnego korzystania z energii
- stawiając wymagania partnerom w łańcuchu dostaw w zakresie optymalizacji zużycia energii i korzystania z odnawialnych źródeł
- kształtując w pracownikach pożądane postawy sprzyjające efektywności energetycznej
- inwestując i poszukując nowych źródeł energii i nowoczesnych technik zwiększania efektywności energetycznej
- inwestując w jakość, wydłużając cykl życia produktów, wprowadzając na rynek towary pozwalające konsumentom zredukować zużycie energii
- tworząc koalicje międzysektorowe, których celem jest sprostanie najważniejszym wyzwaniom związanym ze zużyciem energii
- zwiększając poziom transparentności własnej działalności – dzieląc się wiedzą i dobrymi praktykami
- poszukując i tworząc rozwiązania technologiczne, produktowe i biznesowe (organizacyjne) pozwalające na zmniejszenie negatywnego wpływu prowadzonej działalności na środowisko
- inwestując w nowoczesne technologie zmniejszające uciążliwość przedsiębiorstw dla środowiska i pozwalające zmniejszyć zużycie zasobów (energo- i materiałochłonność w łańcuchu dostaw)
- tworząc partnerstwa z placówkami naukowo-badawczymi w celu rozwoju i wdrażania ekoinnowacji dla przemysłu
- podejmując dobrowolnie coraz bardziej ambitne zobowiązania indywidualne i branżowe w zakresie redukcji zużywanych zasobów i wpływu na środowisko.

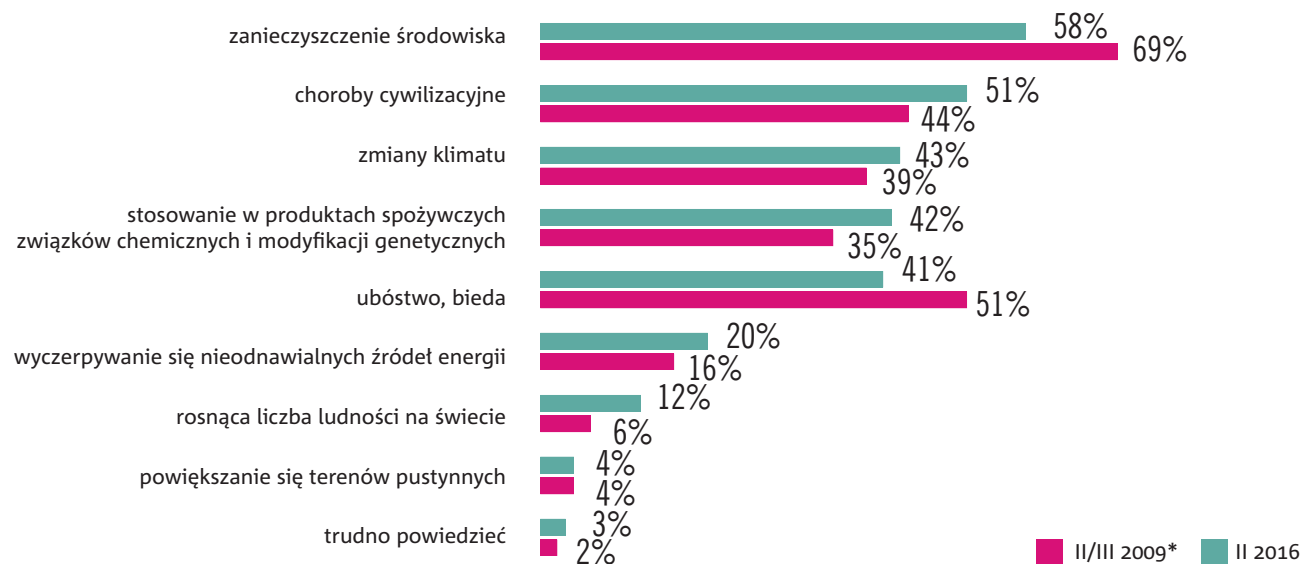
¹³ Ibidem, s. 47–63.

Podsumowanie

Eksperti twierdzą, że przyszłość energetyki należy do tych, którzy będą dążyć do rozwoju mniejszych źródeł prądu i ciepła, inteligentnie ze sobą połączonych oraz gwarantujących, że oszczędzanie energii będzie się opłacać. Gdyby taki rozdrobniony system przybrał wielką skalę, UE dałaby wyraźny sygnał reszcie świata, pokazując, że ekologiczna transformacja energetyczna wiąże się z wielkimi szansami gospodarczymi, a także wyzwaniami, niezależnie od sposobu mierzenia się z nią¹⁴.

ROZWÓJ CYWILIZACJI NIESIE ZA SOBĄ, POZA POZYTYWNYMI SKUTKAMI, TAKŻE WIELE NEGATYWNYCH ZJAWISK I ZAGROZEŃ. KTÓRE Z WYMIENIONYCH ZJAWISK UZNAŁ(A)BY PAN(I) ZA NAJGROŹNIEJSZE? PROSZĘ WYBRAĆ NIE WIĘCEJ NIŻ TRZY ODPOWIEDZI

¹⁴ Fundacja im. Heinricha Bölla, Instytut na rzecz Ekorozwoju oraz Bund für Umweltund Naturschutz Deutschland, *Atlas...*, op. cit., s. 55.

JAKA JEST PANA(I) OSOBISTA OPINIA NA TEMAT ZMIAN KLIMATU? KTÓRE Z PONIŻSZYCH STWIERDZEŃ NAJLEPIEJ ODZWIERCIEDLA PANA(I) POGŁĄD NA TĘ KWESTIĘ?

- zmiany klimatu są obecnie jednym z największych zagrożeń dla współczesnej cywilizacji
- zmiany klimatu stanowią pewne zagrożenie, ale jest to jedno z wielu niebezpiecznych zjawisk
- zmiany klimatu nie stanowią szczególnie istotnego zagrożenia
- zmiany klimatu w ogóle nie są zjawiskiem niebezpiecznym
- takie zjawisko jak zmiany klimatu nie istnieje
- trudno powiedzieć

RED. M. GWIAZDA I P. RUSZKOWSKI, „POLACY O ŹRÓDŁACH ENERGII, POLITYCE ENERGETYCZNEJ I STANIE ŚRODOWISKA”, CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ, „OPINIE I DIAGNOZY”, NR 34, WARSZAWA 2016, S. 26 I 36.

KOMENTARZ EKSPERTA

Sektor energetyczny w Polsce znajduje się w trakcie przeobrażeń, które wymagają dobrej komunikacji z otoczeniem i interesariuszami. Zmiany te wynikają z jednej strony z postępu technologicznego, a z drugiej strony z regulacji europejskich zmierzających do większej efektywności i ochrony środowiska. Istotne jest, aby do kwestii transformacji energetycznej nie podchodzić w sposób ideologiczny i zero-jedynkowy. Nie zawsze OZE jest dobre i nie zawsze węgiel jest zły, czy odwrotnie. Definiując miks energetyczny, warto zwracać uwagę na promowanie krajowych źródeł energii zarówno odnawialnej, jak i nieodnawialnej, które w największym stopniu przyczyniają się do wzrostu PKB i nieść będą za sobą efekt mnożnikowy dla gospodarki. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju przygotowana przez Ministerstwo Rozwoju stara się godzić te racje i interesy, dąży do rozwoju innowacji i pokazuje kierunek transformacji. Konieczne jest takie ustawienie wektora zmian w energetyce, które poprawią konkurencyjność polskiego przemysłu i całej gospodarki. To jest możliwe, lecz wymaga społecznej akceptacji oraz odpowiedzi na szereg pytań: Czy obywatele istotnie oczekują dużego „nasączenia” energii technologią? Ilu z nas faktycznie chce produkować energię na potrzeby własne i systemu? Czy dla rozwoju gospodarczego i przemysłu 4.0 konieczna jest duża ilość źródeł rozproszonych i niestabilnych? Jak dalece można poprawić efektywność wytwarzania energii i ciepła/chłodu z węgla? Jak bardzo da się zwiększyć wydajność kopalń i jak powinien wyglądać „Program dla Śląska”? Czy stać nas na energetykę jądrową? Odpowiedź na te i wiele innych pytań to wielkie wyzwanie dla firm energetycznych i decydentów, ale także dla nas, obywateli. To w końcu my wszyscy płacimy za bezpieczeństwo energetyczne w swoich rachunkach i nie powinniśmy ulegać złudzeniu, że ktoś inny robi to za nas.

Tomasz Chmal

– adwokat, ekspert ds. energetycznych w Narodowym Centrum Studiów Strategicznych i Instytucie Studiów Przemysłowych, partner White&Case

III. Edukacja

EDUKACJA DLA KLIENTA

Edukacja na każdym poziomie relacji z interesariuszami – zarówno wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi – to jedno z najczęściej wskazywanych przez sektor energetyczny wyzwań i jednocześnie zagadnień strategicznych odpowiedzialnego biznesu. Odbiorcy energii potrzebują edukacji na temat jej oszczędzania, a także zwiększenia efektywności energetycznej. Wzrost świadomości w tym zakresie to nie tylko korzyść dla samych klientów, ale również korzyści dla środowiska, wynikające ze zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko poprzez oszczędne zużywanie energii. Inny aspekt edukacji energetycznej to wiedza o nowych źródłach energii.

DOBRE PRAKTYKI BRANŻY ENERGETYCZNEJ

Firma **Gaspol Energy** od lat realizuje projekt Forum Rozwoju Efektywnej Energii (FREE), którego celem jest promowanie czystych i nowoczesnych źródeł energii na obszarach poza siecią gazową i elektroenergetyczną. Anna Mikosz, kierownik komunikacji korporacyjnej, przyznaje: – *Z promowaniem konkretnych rozwiązań związana jest szeroka edukacja w zakresie technologii energetycznych, mocnych i słabych stron poszczególnych paliw, ich wpływu na środowisko i zdrowie publiczne, a także sposobów na oszczędne korzystanie z energii. Celem FREE w 2014 i 2015 r. było także działanie na rzecz powstania programów dofinansowania przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozwiązań niskoemisyjnych (mikrokogeneracji, rozwiązań hybrydowych, nowoczesnych kotłów gazowych).* Także klienci **PGE Polskiej Grupy Energetycznej** mogą liczyć na wsparcie w zakresie wiedzy dotyczącej sposobów oszczędzania energii, a co za tym idzie, dowiadują się, jak obniżyć swoje rachunki za energię elektryczną. Jednym ze sposobów na dostarczanie wiedzy klientom w łatwy i przystępny sposób są filmy dostępne na kanale YouTube. Cykl filmów „Edukacja z PGE” prezentuje wskazówki m.in. na temat oszczędzania energii w gospodarstwie domowym. – *Spółka wraz z innymi firmami*

z branży energetycznej włącza się również w edukację na temat uczciwej sprzedaży, wspierając kampanię „Sprawdź, kto sprzedaje Ci energię!”, realizowaną przez Towarzystwo Obrotu Energią pod patronatem Urzędu Regulacji Energetyki – opowiada Andrzej Stangret, kierownik Wydziału Komunikacji Wewnętrznej i CSR. – Głównym celem kampanii jest propagowanie wiedzy o rynku poprzez podnoszenie świadomości o działaniach firm stosujących nieuczciwe praktyki rynkowe. Konsumenci zachęceni są do lektury Poradnika Świadomego Klienta, który dostępny jest na stronach Towarzystwa Obrotu Energią oraz PGE Obrót.

Wiele firm, identyfikując potrzeby klientów, podejmuje kwestie dotyczące dostępu do wiedzy, doradztwa technologicznego itp. (np. **Polska Spółka Gazownictwa**).

EDUKACJA DLA MŁODZIEŻY

Edukacja w sposób naturalny obejmuje przekazywanie wiedzy dzieciom, młodzieży, absolwentom wyższych uczelni. Są oni traktowani w sposób szczególny jako potencjalna grupa przyszłych klientów, ale także narybek spółek energetycznych – ich przyszłych pracowników.

Program prowadzony od 2013 r. przez **TAURON** „Bezpieczniki TAURONA. Włącz dla dobra dziecka” cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Głównym celem inicjatywy jest edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego oraz racjonalnego korzystania z energii elektrycznej czy zasad bezpiecznego zachowania w pobliżu infrastruktury energetycznej. – Nie tylko poszukujemy rozwiązań ograniczających wpływ naszej działalności na środowisko, ale także edukujemy otoczenie, szczególnie dzieci i młodzież, jak dbać o środowisko raz dostępne zasoby – konstatuje Agnieszka Wójcik.

Andrzej Stangret informuje: – **PGE** realizuje projekty mające na celu edukację związaną z oszczędzaniem energii elektrycznej oraz świadomym korzystaniem z urządzeń elektrycznych, m.in.: program „Prąd – mój bezpieczny przyjaciel”, prowadzony przez oddział warszawski PGE Dystrybucja, oraz cykl lekcji i spotkań edukacyjnych „Bezpieczna energia”, realizowany w Oddziale Łódź-Miasto. Programem objęte są już przedszkolaki. Dodatkowo Grupa PGE udostępniła też specjalny cykl filmów dla

dzieci i młodzieży, którego celem jest nauka odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej i urządzeń elektrycznych. Takie projekty służą kształtowaniu dobrych nawyków.

Adam Burak, dyrektor ds. marketingu i komunikacji **Grupy LOTOS**, zwraca uwagę na myślenie strategiczne w kontekście edukacji młodych: – Patrząc w przyszłość, spółki energetyczne dostrzegają również kwestię konieczności zwiększenia liczby absolwentów uczelni technicznych czy np. stworzenia nowych kierunków dostosowanych do zmieniających się uwarunkowań cywilizacyjnych. Grupa LOTOS podejmuje działania służące zapewnieniu równego dostępu do wysokiej jakości edukacji, co w znacznej mierze przyczynia się do eliminacji wykluczenia społecznego i wyrównywania szans poprzez fundowanie stypendiów oraz wsparcie edukacji dzieci i młodzieży (współpraca ze szkołami, instytucjami oraz władzami samorządowymi, np. Jasielska Liga Naukowa, Zdolni z Pomorza, Zdolni z Czechowic-Dziedzic itp.).

EDUKACJA DLA PRACOWNIKÓW

Bardzo ważną grupą, do której branża kieruje projekty edukacyjne, są pracownicy. W ich przypadku najważniejsza jest znajomość zasad bhp oraz zwiększanie ich umiejętności i kompetencji. **Gaspol** kształci swoich pracowników w kraju i za granicą, w zakresie kompetencji miękkich, ale także oferuje szkolenia np. z bezpiecznej jazdy itp. Grupa TAURON kładzie nacisk na rozwój kultury etycznej wśród swoich pracowników, dodatkowo dbając o równe szanse rozwoju w miejscu pracy. Jednak jak podkreśla Agnieszka Wójcik: – Głównym celem Grupy TAURON jest zapewnienie bezpieczeństwa pracowników. To nie lada wyzwanie, ponieważ w strukturach Grupy zatrudnionych jest ponad 25 tysięcy osób, a wykonywane przez niektóre grupy pracownicze obowiązki (np. górnicy, elektrycy) są o wysokim stopniu trudności. TAURON składa się z wielu różnorodnych spółek, dlatego zarówno bezpieczeństwo pracy, jak i podnoszenie kwalifikacji pracowników jest dostosowane do specyfiki działalności i potrzeb każdej ze spółek.

PGE zachęca swoich pracowników do wymiany wiedzy i doświadczeń, promuje kulturę bezpiecznej pracy, ale także

zachęca do udziału w szkoleniach specjalistycznych, programach rozwoju kompetencji menedżerskich, studiach podyplomowych oraz kursach nauki języka obcego. – Dodatkowo prowadzony jest program adaptacji nowych pracowników „Włącz prąd”. To projekt trwający sześć miesięcy od momentu rozpoczęcia pracy w firmie. W tym czasie pracownik poznaje miejsce pracy i organizację. Każdego nowego pracownika w początkowym okresie pracy wspiera przewodnik wyznaczony z jego komórki organizacyjnej – opowiada Andrzej Stangret.

EDUKACJA DLA SPOŁECZNOŚCI

Spółeczności lokalne to grupa, której edukacja jest priorytetowa dla działalności spółek energetycznych. Dialog społeczny dotyczący prowadzonych inwestycji to jeden z kluczowych jej elementów. Spółeczności lokalne są nie tylko informowane o wpływie projektów realizowanych na terenie ich zamieszkania. Dzięki wykorzystaniu narzędzi, takich jak np. spotkania bezpośrednie, spotkania z mieszkańcami gminy, spotkania z władzami w danej lokalizacji, mogą uzyskać dostęp do wiedzy, która pozwoli im zarówno na efektywniejsze korzystanie z energii, a więc zmniejszenie swoich rachunków, jak i na zdobycie poczucia bezpieczeństwa związanego z obecnymi w ich miejscu zamieszkania przedsięwzięciami firm energetycznych.

Podsumowanie

Edukacja jest traktowana priorytetowo przez branżę energetyczną. Z tej perspektywy kluczowe wydaje się podjęcie wspólnych, spójnych działań, które pomogłyby w zwiększeniu świadomości społeczeństwa na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju. Trudno je zmienić, działając w pojedynkę. Dobrym przykładem może być tu m.in. kwestia poprawy efektywności energetycznej – małe inicjatywy prooszczędnościowe, mogące mieć zastosowanie u każdego odbiorcy, przekładają się na wielkie wolumeny zaoszczędzonej energii. Podnoszenie świadomości ludzi – czy są to klienci, czy pracownicy, czy stażyci, czy członkowie społeczności lokalnych, tworzenie wspólnych programów edukacyjnych, czy wreszcie włączenie administracji publicznej, organizacji pozarządowych i biznesu w kampanie informacyjne na tematy istotne w kontekście wyzwań branży, to zadania długofalowe, na dziś i na jutro, w zakresie **edukacji**.

► WYZWANIA W OBSZARZE EDUKACJI¹⁵ Jak biznes może na nie odpowiedzieć ?

1. Opieranie działań na szerokiej współpracy, innowacyjnym myśleniu oraz edukacji, zarówno własnych pracowników, jak i społeczeństwa.
2. Podejmowanie współpracy z ośrodkami akademickimi i szkołami w zakresie edukacji przyszłych pracowników.
3. Wprowadzanie rozwiązań pozwalających na zmniejszenie zużycia energii zarówno w zakresie rozwiązań technologicznych, optymalizacji procesów, jak i edukacji.
4. Zapewnienie wszystkim równego dostępu do powszechnej i wystandaryzowanej edukacji oraz możliwości uczenia się przez całe życie.
5. Wspieranie możliwości i aktywności kobiet oraz dziewcząt.
6. Dopasowanie edukacji do potrzeb rynkowych poprzez ściślejszą współpracę nauki z biznesem oraz stworzenie ram instytucjonalnych dla takich działań, a także umożliwienie uczniom i studentom dostępu do nowych technologii i najnowszej wiedzy rynkowej.
7. Edukowanie konsumentów w zakresie racjonalnego korzystania z energii.

15 Jak polskie firmy przyczyniają się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs). Cele polskiej Wizji a SDGs, http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2015/09/SDGs_a_Wizja_2050_Deloitte.pdf. (dostęp:17.08.2016).

KOMENTARZ EKSPERTA

Bezpieczeństwo energetyczne jest jednym z wielkich wyzwań nowoczesnego społeczeństwa, korelując wprost z jego rozwojem. W przypadku naszego kraju odzwierciedleniem tego jest fakt, że wzrost jego PKB o 1% wiąże się ze wzrostem o 0,8% krajowych potrzeb energetycznych. Ważną rolę w zaspokajaniu tego rodzaju popytu w Polsce odgrywa górnictwo i oparta na jego produktach energetyka. Zadaniem branży górniczej jest udowodnienie, że wskazane jest zachowanie takiego stanu również w przyszłości. Dlaczego? Po pierwsze dlatego, że w ostatnich latach górnictwo dynamicznie poprawia swą wydajność (30% w ostatnich 15 latach), a co za tym idzie i tak wysoka konkurencyjność. Jest to trend, który można i należy kontynuować. Drugim aspektem jest ważka społeczna rola górnictwa. Bezpośrednio w branży zatrudnionych jest bowiem około 100 tysięcy osób, a kolejne 500 tysięcy pracuje w firmach jej dostawców. Warto zaznaczyć, że również bardzo odpowiedzialne działania środowiskowe branży górniczej, służące prewencji i ograniczaniu do minimum jej wpływu na środowisko, a także tworzeniu ekologicznych produktów (np. blue coal). Zakłady górnicze dbają również o partnerską współpracę ze społecznościami lokalnymi, stając się największymi pracodawcami w swoich regionach i powodując, że gminy, w których działają, należą do grona najbogatszych w Polsce.

By pozostać na swej strategicznej pozycji, górnictwo musi nadal rozwijać się w powyższych kwestiach i dzielić się swoimi osiągnięciami z interesariuszami. W celu inicjowania i prowadzenia wymiany poglądów, dzielenia się dobrymi praktykami, a także wypracowywania wspólnych projektów z zakresu zrównoważonego rozwoju działa Grupa Wspólnych Inicjatyw Społecznych GÓRNICTWO OK. Zrzesza ona kilkudziesięciu przedstawicieli przedsiębiorstw górniczych i ich interesariuszy. W tym gronie wypracowujemy i wdrażamy najlepsze rozwiązania dla odpowiedzialnego górnictwa, wpisując się tym samym w realizację wytycznych OECD dla przemysłu wydobywczego.

dr inż. Paweł Bogacz
– koordynator GÓRNICTWO OK
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

IV. Współpraca i dialog

„Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050” wskazuje na różne rodzaje współpracy¹⁶:

- branżową
- pomiędzy firmami różnej wielkości
- szeroką międzybranżową współpracę biznesu
- poszczególnych ludzi, działów i zespołów w ramach danego przedsiębiorstwa
- z organizacjami społecznymi oraz instytucjami publicznymi
- regionalną i międzynarodową.

Zarówno biznes, jak i wszyscy inni uczestnicy życia gospodarczego i społecznego, uznający zrównoważony rozwój za wspólny cel, zgadzają się z tym, że do jego realizacji niezbędne jest wspólne podejmowanie decyzji i działań. Współpraca, czyli współdecydowanie o pewnych działaniach, ale również współodpowiedzialność za ich realizację, powinna przebiegać na wielu płaszczyznach.

„Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju” – obecnie konsultowana przez Ministerstwo Rozwoju jako konieczny warunek osiągnięcia konkurencyjności polskiej gospodarki na rynkach europejskich i światowych – wskazuje konieczność współpracy nauki z biznesem. Potrzebny jest trwały pomost między światami nauki a przedsiębiorczości. Innowacyjny rozwój firm uzyskany w wyniku tej współpracy musi oznaczać przede wszystkim eliminację regulacyjnych i biurokratycznych barier w codziennym funkcjonowaniu polskich firm¹⁷.

Dialog jest nierozdzielnie związany ze współpracą i branża energetyczna chętnie buduje w ten sposób relacje ze społecznościami lokalnymi. To nietatwe zadanie i najczęściej powtarzające się zarzuty dotyczą:

- nierzetelnych informacji o wpływie inwestycji na ekosystem oraz aspektach społecznych
- braku obiektywnych danych i niezależności ekspertów wykorzystywanych przez biznes

16 *Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050*, op. cit., s. 17.
17 Ministerstwo Rozwoju, *Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*, <http://www.mr.gov.pl/strony/podstawy-rozwoju-polskiej-gospodarki/rozwoj-innowacyjnych-firm/> (dostęp:20.06.2016).

- jednostronnej komunikacji
- braku wszystkich interesariuszy w procesie dialogu (wykluczanie np. organizacji ekologicznych)
- wykorzystywania komunikacji lokalnej w celach promocyjno-reklamowych¹⁸.

Pokazują one, jak bardzo potrzebna jest wiedza w zakresie dialogu i budowania relacji ze społecznościami lokalnymi w procesach inwestycyjnych, nie tylko w branży energetycznej. Warto wiedzieć, jak szeroko obowiązki informacyjne, w tym konsultacje społeczne, wpisane są w zakres odpowiedzialności administracji samorządowej. Włączenia w te procesy biznesu jest z jednej strony wyrazem dojrzałości administracji, z drugiej społecznej odpowiedzialności biznesu. Polskie firmy energetyczne mają w tym zakresie dużo ciekawych doświadczeń.

Wiele z pewnością pozostaje do zrobienia, aby dialog uczynić narzędziem bardziej przystępnym i użytecznym dla wszystkich zainteresowanych stron. Dużo dobrego może przynieść zwłaszcza współpraca pomiędzy biznesem a administracją oraz jednocześnie wysiłków komunikacyjnych firm działających na wspólnym terenie czy podejmujących podobne wyzwania, jak to miało miejsce w przypadku poszukiwań gazu z łupków. Koalicje branżowe i międzysektorowe mogą uczynić dialog bardziej efektywnym.

► WYZWANIA W OBSZARZE WSPÓŁPRACY I DIALOG.¹⁹

1. Brak konkretnych modeli takiej współpracy

Co prawda wiele podmiotów współpracuje ze sobą z większym lub mniejszym sukcesem, ale bardzo często nie ma praktycznego wykorzystania efektów tego współdziałania. W środowisku naukowym (i tego branża energetyczna bardzo często doświadcza) powstają interesujące projekty, zazwyczaj przy współpracy z biznesem, lecz nie są one skutecznie wdrażane.

¹⁸ G. Piskalski, *Spoteczna odpowiedzialność biznesu...*, op. cit., s. 94.

¹⁹ *Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050*, op. cit., s. 16–33.

2. Dzielenie się wiedzą

Aby wykorzystać potencjał płynący z różnic i indywidualnego podejścia do rozmaitych zagadnień, ważne jest dzielenie się wiedzą na różne sposoby i przy użyciu różnorodnych narzędzi.

3. Wzmacnianie współpracy na poziomie administracji państwowej

Nie tylko firmy z sektora energetycznego wskazują na brak współdziałania władz centralnych i samorządowych. W Polsce brakuje synchronicznie (czyli takiej, kiedy wszystkie strony współpracują ze sobą jednocześnie przy danym projekcie) zorganizowanej współpracy w różnych wymiarach – na poziomie sektorów, wewnątrz firm, w ramach lokalnych społeczności. Wprawdzie powstają ramy prawne do współpracy instytucji administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, ale wciąż pozostaje tu wiele do zrobienia. Niejednokrotnie brakuje wsparcia ze strony administracji, np. wtedy kiedy firma próbuje budować współpracę z lokalną społecznością.

Podejmując działania odpowiadające na wyzwania zrównoważonego rozwoju, zawsze warto pomyśleć o partnerach, których wsparcie może być korzystne zarówno dla realizacji samego projektu, jak i dla podmiotu podejmującego daną inicjatywę.

DOBRE PRAKTYKI BRANŻY ENERGETYCZNEJ

WOBEC KLIENTA

Spółkom z branży zależy na budowaniu trwałych relacji z klientami poprzez koncentrowanie się na zrozumieniu ich potrzeb oraz zapewnieniu im wysokiej jakości i bezpieczeństwa produktów. – **Grupa Kapitałowa LOTOS** regularnie mierzy poziom satysfakcji klientów w obszarze współpracy ze spółkami segmentu handlowego. Zakres badań obejmuje m.in. czynniki wyboru dostawcy, współpracę z personelem, jego dostępność i kompetencje, jakość produktów, czas reakcji na zapytania ofertowe, poziom cen na tle innych firm oraz wizerunek – opowiada o zaangażowaniu Grupy w dbałość o poznanie opinii klienta Adam Burak.

Andrzej Stangret wymienia takie działania na rzecz klienta: – **PGE Obrót**, w ramach podnoszenia jakości obsługi klienta, stworzyła stanowisko Ambasadora Jakości, którego zadaniem jest maksymalne skrócenie czasu oczekiwania klienta na obsługę, udzielenie podstawowych informacji i pomoc w wypełnianiu dokumentów. Do dyspozycji klientów jest także m.in. telefoniczne biuro obsługi – PGE Contact Center oraz elektroniczne Biuro Obsługi Klienta (eBOK), wraz z wersją mobilną (mBOK).

Spółka priorytetowo traktuje także klientów o specjalnych potrzebach, np. osoby niepełnosprawne. Grupa PGE umożliwia komfortową obsługę klientom niedostępszym i głuchoniemym. Troszczą się o nich pracownicy, którzy ukończyli specjalistyczny kurs języka migowego. PGE sukcesywnie usuwa także bariery architektoniczne w swoich biurach obsługi, tak aby osobom niepełnosprawnym ruchowo łatwiej było załatwić wszelkie formalności.

WOBEC PRACOWNIKÓW

Pracownicy w branży energetycznej charakteryzują się bardzo dużym uzwiązkowieniem. Dialog jest integralną częścią codziennych relacji pomiędzy pracodawcą a pracownikami i jest to jedna z najbardziej charakterystycznych cech polskiej energetyki. Polskie spółki prowadzą w tym obszarze bardzo wiele działań.

– **Polska Spółka Gazownictwa** uznaje, że rozwój i budowanie organizacji opartej na wiedzy i innowacjach możliwe jest jedynie poprzez dialog z pracownikami – przyznaje wprost Marcin Szczudło. – O planach restrukturyzacji rozmawiano z pracownikami podczas warsztatów, bez zatrudniania zewnętrznych firm. Przez blisko 3 miesiące kadra menedżerska spółki oraz przedstawiciele wszystkich związków zawodowych pracowali nad kształtem nowej strategii, strukturą spółki i systemem motywacyjnym. Prace zakończyły się porozumieniem Zarządu spółki ze stroną społeczną.

Ważnym elementem dialogu jest wprowadzanie w spółkach standardów etycznych, które pozwalają na harmonijne budowanie relacji wewnątrz organizacji.

– W spółce **CEMEX** dla swoich pracowników stworzyliśmy *ETHOSlinię – infolinię, gdzie mogą oni zgłosić naruszenia funkcjonującego w spółce kodeksu etyki* – mówi Izabella Rokicka. Z kolei w Grupie PGE w 2016 r. powstał Kodeks etyki Grupy Kapitałowej PGE. Określa on podstawowe wartości, zasady postępowania i standardy, których oczekuje się od pracowników, w tym kadry zarządzającej. Do dyspozycji pracowników oraz partnerów zewnętrznych jest specjalny adres mailowy, dzięki któremu można skontaktować się z Biurem ds. Compliance, stwarzający możliwość zgłaszania wszelkich pytań bądź naruszeń zasad Kodeksu. Dodatkowo, przy współpracy z zewnętrznymi ekspertami, uruchomiono specjalny numer telefonu i adres mailowy, gdzie można uzyskać porady Bezstronnego Doradcy. – W **Gaspolu** realizowany jest program *Alertline, przeciw mobbingowi i dyskryminacji, a także edukacyjny – Save-a-tonne, promujący racjonalne korzystanie z energii i redukcję wpływu na środowisko – co jest dla nas bardzo istotne* – opowiada Anna Mikosz.

Dbałość o pracowników, o wszystkich pracowników, bez względu na ich wiek, pochodzenie, stopień wykształcenia, wyznanie itp., to wspieranie różnorodności. Spółki z branży energetycznej i innych branż stawiają często dopiero pierwsze kroki w obszarze dbałości o ten obszar i z pewnością jest w nim wiele do zrobienia. Pewne działania są już jednak podejmowane. W **CEMEXIE** funkcjonują programy: Klub 50+, Forum Kobiet CEMEX, „Twoja rodzina” oraz program stażowy „Professionals in Development”.

WOBEC SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

Działalność spółek energetycznych ściśle wiąże się z życiem społeczności lokalnych. Współpraca, słuchanie i odpowiadanie na potrzeby mieszkańców jest koniecznym warunkiem pomyślnego rozwoju biznesu i regionu.

– **Polska Spółka Gazownictwa** opracowała konkurs grantowy skierowany do społeczności lokalnych, aby promować szeroko pojęte bezpieczeństwo. Jest on zaproszeniem do partnerskiej współpracy dla organizacji pozarządowych i instytucji publicznych wspierających edukację społeczną – mówi Marcin Szczudło.

Spółka **PGE EJ1** zainaugurowała w 2015 r. Program Wsparcia Rozwoju Gmin Lokalizacyjnych na terenach, które uwzględniane są w planach lokalizacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. Andrzej Stangret precyzuje: – *W ramach programu na wsparcie mogą liczyć podmioty planujące realizację projektów edukacyjno-informacyjnych, propagujących wiedzę na temat energetyki jądrowej.*

LOTOS angażuje się w projekty związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, wyrównywaniem różnic społecznych oraz ochroną środowiska (ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Morza Bałtyckiego).

Grupa EDF wspiera działania edukacyjne, promuje postawy proekologiczne, kulturę i sport. Szczególną troską otacza potrzebujących, wspierając akcje aktywizujące osoby niepełnosprawne oraz przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu.

– *Spółka Gaspol stworzyła i już piąty rok prowadzi program wolontariatu pracowniczego „Ludzie o wielkich sercach”, w ramach którego pracownicy lokalnie identyfikują ludzi, społeczności, placówki, którym chcą pomóc. Program jest otwarty i stanowi płaszczyznę współpracy z lokalnymi władzami, przedsiębiorcami oraz mieszkańcami* – opowiada Anna Mikosz.

Dialog i angażowanie szerokiego grona interesariuszy, pozytywne oddziaływanie na otoczenie społeczne, przejrzysta, wiarygodna i otwarta komunikacja na temat postępów prac w trakcie i po zakończeniu inwestycji, ale przede wszystkim przed jej rozpoczęciem – to w przypadku odpowiedzialnej spółki z branży energetycznej działania niezbędne, biorąc pod uwagę, jak bardzo ta branża ingeruje w życie społeczności.

Grupa PGE konsultuje ze społecznościami lokalnymi, władzami gmin oraz organizacjami pozarządowymi nowe inwestycje. Ważnym partnerem dla PGE są samorządy gmin. To do nich grupa kieruje regionalne Fora Energetyczne organizowane cyklicznie przez spółkę PGE Dystrybucja. Fora stwarzają przestrzeń do podejmowania trudnych tematów, pozwalają zbudować zrozumienie dla działań operatora

systemu dystrybucyjnego i wspólnie wypracowywać rozwiązania korzystne dla obu stron.

– W obliczu posiadania wielu aktywów (elektrownie, elektrociepłownie, kopalnie) społeczności lokalne stanowią jedną z najważniejszych grup interesariuszy **Grupy TAURON**. Spółki TAURONA aktywnie uczestniczą w życiu lokalnych społeczności, budując relacje oparte na dobrych, wzajemnych sąsiedzkich zasadach. Planowane inwestycje są konsultowane z okolicznymi mieszkańcami i prowadzone w taki sposób, aby ograniczyć oddziaływanie na otoczenie do niezbędnego minimum – konstatuje Agnieszka Wójcik (**TAURON**). Dodatkowo TAURON zobowiązuje się do aktywnej realizacji polityki dobrego sąsiada.

Regularne spotkania z przedstawicielami społeczności lokalnych organizowane według Międzynarodowego standardu AA1000 SES (a więc włączającego interesariuszy na każdym etapie dialogu) przeprowadza **CEMEX**, poznając w ten sposób lepiej potrzeby i oczekiwania interesariuszy wobec firmy i odpowiadając na nie.

► WYZWANIA W OBSZARZE WSPÓŁPRACA I DIALOG²⁰ Jak biznes może na nie odpowiedzieć ?

- realizując projekty na rzecz lokalnych społeczności wspólnie z organizacjami społecznymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz samorządami
- tworząc i wdrażając narzędzia dialogu z otoczeniem
- opracowując strategię zaangażowania społecznego firmy w dialogu z organizacjami społecznymi
- wypracowując, a następnie upubliczniając wewnętrzne normy i kodeksy postępowania w odniesieniu do kluczowych grup interesariuszy.

²⁰ *Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050, op. cit., s. 16–33.*

Podsumowanie

Współpraca oparta na wzajemnym zaufaniu, w różnych wymiarach i formach, jest warunkiem niezbędnym do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, zarówno w skali pojedynczego podmiotu, jak i szerzej – całej branży energetycznej czy całej gospodarki. 17 Cel Zrównoważonego Rozwoju mówi właśnie o potrzebie współpracy i partnerstw dla dobra nas wszystkich.

KOMENTARZE EKSPERTÓW

Misją i głównym zadaniem prezesa Urzędu Regulacji Energetyki – jako centralnego organu administracji rządowej – jest równoważenie interesów odbiorców i przedsiębiorstw energetycznych. Pomimo że w codziennej pracy Urzędu to firmy energetyczne i podmioty gospodarcze są bezpośrednim klientem i interesariuszem, jednak to końcowy odbiorca energii w gospodarstwach domowych jest głównym podmiotem działań prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

W ostatnim czasie do URE docierają niepokojące sygnały dotyczące nieuczciwych praktyk rynkowych stosowanych głównie przez sprzedawców energii w celu pozyskiwania klientów. Dotyka to głównie ludzi starszych, o niższym wykształceniu czy bez dostępu do Internetu, który stał się dla firm energetycznych głównym kanałem komunikacji z klientem. Z drugiej strony współczesny krąg pętyjowy pracownika uległ poszerzeniu i dotyczy on każdego

Rola społecznie odpowiedzialnego środowiska lokalnego w propagowaniu OZE

Polacy wiedzą, że jakość środowiska, w którym żyją, pracują odpoczywają jest uzależniona od ich własnego oddziaływania. Od dziecka jesteśmy edukowani, że należy segregować śmieci, że trzeba sadzić drzewa, że przemysł zatruwa środowisk, że tradycyjne paleniskach w domach zanieczyszczają powietrza, że stare samochody też trują. Badania²¹ wykazały wskazują, że większość Polaków – aż 81% - ma świadomość osobistego wpływu na stan środowiska naturalnego; tylko 16% badanych uważa, jednostka nie ma żadnego wpływu.

Oprócz ograniczenia szkodliwego wpływu na środowisko naturalne można jednak zrobić zdecydowanie więcej, można

21 Ekologia w energetyce – deklaracje i postawy, Komunikat z Badań, Nr 32/2016, CBOS, Collegium Civitas, Warszawa, 2016, sS.7.

pracownika i przedstawiciela firmy mającego kontakt z odbiorcą towaru, jakim jest energia (prąd bądź gaz). Dlatego wydaje się, że działania i programy edukacyjne w zakresie CSR adresowane do klienta wewnętrznego, także w zakresie etyki prowadzenia biznesu, jakich wiele z sukcesem realizują przedsiębiorstwa energetyczne, powinny być skierowane do jak najszerszych warstw pracowników, w tym przedstawicieli handlowych.

Urząd w miarę swoich możliwości również organizuje lub współuczestniczy w kampaniach społecznych w celu ochrony praw konsumentów energii, przeciwdziałając nieuczciwym praktykom, m.in. wydając Zbiory Praw Konsumenta energii elektrycznej i paliw gazowych czy poprzez akcje informacyjne, np. tegoroczne przedsięwzięcie „Odbiorco, zgłoś złe praktyki” skierowane do indywidualnych odbiorców. Regulator także

aktywnie uczestniczyć w wykorzystaniu tych zasobów, które są odnawialne i nie mają szkodliwego, czy wręcz degradującego oddziaływania na otoczenie.

Wiedza Polaków na ten temat jest jednak zdecydowanie niewystarczająca. Energię wiatrową²², zna 56%, słoneczną 53%, wodną 36%, aż 32 % nie zna żadnych odnawialnych źródeł energii. Przekonanie o tym, że odnawialne źródła nie są w Polsce w ogóle wykorzystywane ma aż 60% badanych. Mimo braku wiedzy Polacy prezentują pozytywne nastawienie do OZE i zainteresowanie tą problematyką.

Jak zatem edukować społeczeństwo? W przypadku młodzieży sprawa jest prosta – poprzez programy nauczania w szkołach. Jeśli chodzi o osoby starsze, rolę tę może i powinno realizować

22 Energia elektryczna w Polsce Raport: Energia elektryczna – co wiemy o zielonej energii? http://wp.betadev.pl/wp-content/uploads/2013/12/files_file_DOWNLOAD_optimalenergy_raport.pdf (dostęp: 20.09.2016).

patronuje i wspiera wiele akcji edukacyjnych firm energetycznych czy stowarzyszeń konsumenckich i branżowych. Mówiąc o odpowiedzialnym biznesie, większą uwagę i nacisk należałoby kłaść na wszechstronną praktykę biznesu danej firmy, na korelację i przenikanie się praktyk w zakresie odpowiedzialnego biznesu między różnymi działami. Aby tematyka CSR nie zamykała się głównie w działach komunikacji. Aby jak najwięcej firm energetycznych było rzeczywiście odpowiedzialnych społecznie, realizując jednocześnie cele gospodarcze i bezpieczeństwa energetycznego państwa, a także spotykając się ze zrozumieniem ze strony końcowego odbiorcy energii. I to jest wyzwanie.

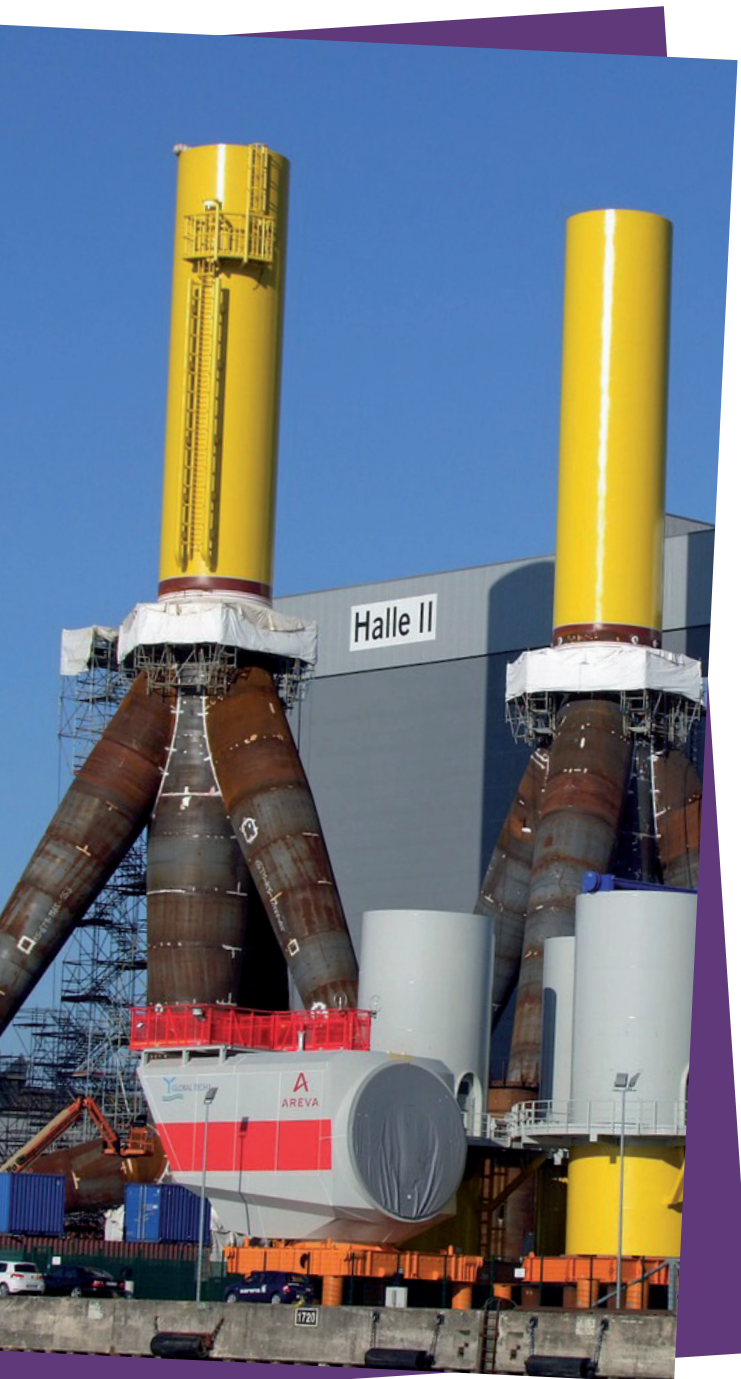
Beata Wereszczyńska-Dembska

– dyrektor Departamentu Strategii i Komunikacji Społecznej Urząd Regulacji Energetyki

społecznie odpowiedzialne środowisko lokalne. Animatorem tych działań winni być wójtowie gminy – edukując i angażując. Realizując inwestycje w OZE, władze samorządowe mają dążyć do zaktywizowania lokalnych interesariuszy: mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne (szkoły, biblioteki, ośrodki zdrowia, domy kultury) do udziału we wspólnych przedsięwzięciach. Akcje informacyjne, spotkania merytoryczne, prezentacja konkretnych rozwiązań, z wykazaniem kosztów i korzyści, udział przedsiębiorstw, które mogą zaprezentować swoje rozwiązania techniczne, wskazanie instrumentów finansowo-prawnych (np. PPP – partnerstwa publiczno-prywatnego), które umożliwią sfinalizowanie inwestycji gminnych oraz możliwości uzyskania dotacji na inwestycje prywatne. Władze powinny propagować rozwiązania kompleksowe, skonsolidowane i całościowe.

Izabela Mendel-Klaster

– Dolina Czystej Energii

V. Raportowanie

Branża energetyczna chętnie publikuje raporty społeczne. Coraz częściej są one zintegrowane, zgodne z najnowszymi wytycznymi GRI, audytowane, atrakcyjne pod względem treści i formy. W Unii Europejskiej 6 grudnia zacznie obowiązywać dyrektywa (Dyrektywa 2014/95/UE), której celem jest „zwiększenie przejrzystości, podniesienie istotności, spójności oraz porównywalności ujawnianych informacji i danych niefinansowych”, zaś planowanym skutkiem ma być zwiększenie stopnia ujawniania danych i informacji niefinansowych przez niektóre duże jednostki na wszystkich europejskich rynkach. Według danych Ministerstwa Finansów dyrektywą objętych zostanie prawie 300 podmiotów. W praktyce spółka będzie musiała przygotować oświadczenia o pewnych politykach i danych niefinansowych. W procesie ujawniania danych firma będzie mogła zastosować wybrane przez siebie standardy. Nie oznacza to więc, że firmy z tej grupy 300, które dotychczas nie przygotowywały raportów społecznych, będą zmuszone to robić. Wystarczy jedynie, że ujawnią pewne dane pozafinansowe w wyznaczonym przez Ministerstwo Finansów terminie²³.

Nie zmienia to jednak faktu, że oczekiwania związane z wykazywaniem przez firmy transparentności w coraz większym zakresie, chociażby ze strony Unii Europejskiej, będą rosnąć. Rynek będzie prawdopodobnie oczekiwał od branży energetycznej, której tak wiele spółek publikuje co roku raporty społeczne, wykazania się innowacyjnością również w przypadku ujawniania danych pozafinansowych zgodnie z dyrektywą. Być może będą one uzupełniały swoje raporty o te dane. Czas pokaże. Jedno jest pewne: rozwijanie i doskonalenie systemu raportowania, aspektów środowiskowych, społecznych i z obszaru ładu korporacyjnego stanowić będzie oczekiwanie ze strony licznych interesariuszy, zwłaszcza że branża energetyczna tak bardzo wpływa na ich życie.

²³ M. Andrejczuk, *Ujawnianie a raportowanie – czyli czy dyrektywa zmieni podejście do raportowania?*, Forum Odpowiedzialnego Biznesu, <http://odpowiedzialnybiznes.pl/artykuly/ujawnianie-a-raportowanie-czyli-dyrektywa-zmieni-podejscie-raportowania/> (dostęp: 17.08.2016).

Do dotychczasowych 14 edycji Raportu „Odpowiedzialny Biznes w Polsce. Dobre praktyki” 43 firmy branży energetyczno-wydobywczej nadesłało łącznie 412 dobrych praktyk w następujących obszarach:

- Miejsce pracy – **24%**
- Spoleczeństwo – **39%**
- Środowisko – **11%**
- Rynek – **8%**
- Prawa człowieka – **1%**
- Zagadnienia konsumenckie – **3%**
- Zarządzanie – **3%**
- Ład organizacyjny – **8%**

ŹRÓDŁO: OPRAC. WŁASNE NA PODSTAWIE [HTTP://ODPOWIEDZIALNYBIZNES.PL/DOBRE-PRAKTYKI/](http://odpowiedzialnybiznes.pl/dobre-praktyki/) (DOSTĘP: 29.08.2016)

Raporty z branży energetyczno-wydobywczej biorące udział w Konkursie Raportów Społecznych:

- 2016 r. – **7** raportów
- Wszystkie edycje – **60** raportów

ŹRÓDŁO: OPRAC. WŁASNE NA PODSTAWIE [HTTP://RAPORTYSPOLECZNE.PL](http://raportyspoleczne.pl) (DOSTĘP: 29.08.2016)

Liczba firm raportujących według wytycznych GRI:

- Świat – **533**
- Europa (w tym Rosja) – **178**

ŹRÓDŁO: OPRAC. WŁASNE NA PODSTAWIE [HTTP://WWW.GLOBALREPORTING.ORG](http://www.globalreporting.org) (DOSTĘP: 29.08.2016)

ŹRÓDŁA I INSPIRACJE

- Andrejczuk M., *Ujawnianie a raportowanie – czyli czy dyrektywa zmieni podejście do raportowania?*, Forum Odpowiedzialnego Biznesu, <http://odpowiedzialnybiznes.pl/artykuly/ujawnianie-a-raportowanie-czyli-dyrektywa-zmieni-podejscie-raportowania/> (dostęp: 17.08.2016).
- Fundacja im. Heinricha Bölla, Instytut na rzecz Ekorozwoju oraz Bund für Umweltund Naturschutz Deutschland, *Atlas węgla 2015. Dane i fakty o globalnym paliwie*, Fundacja im. Heinricha Bölla, Warszawa 2015.
- Gwiazda M. i Ruskowski P. (red.), *Polacy o źródłach energii, polityce energetycznej i stanie środowiska*, Centrum Badania Opinii Społecznej, „Opinie i Diagnozy”, nr 34, Warszawa 2016.
- *Jak polskie firmy przyczyniają się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs). Cele polskiej Wizji a SDGs*, http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2015/09/SDGs_a_Wizja_2050_Deloitte.pdf (dostęp: 17.08.2016).
- Książkowski K. dr, *Potrzebna jest strategia energetyczna*, [w:] M. Pielach, *Potrzebna jest strategia energetyczna*, Obserwatorfinansowy.pl, <http://www.obserwatorfinansowy.pl/tematyka/makroekonomia/potrzebna-jest-strategia-energetyczna/> (dostęp: 17.06.2016).
- Ministerstwo Rozwoju, *Łańcuch dostaw*, <https://www.mr.gov.pl/strony/zadania/wsparcie-przedsiębiorczosci/spoleczna-odpowiedzialnosc-przedsiębiorstw-csr/lancuch-dostaw/> (dostęp: 20.06.2016).
- Ministerstwo Rozwoju, *Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*, <http://www.mr.gov.pl/strony/podstawa-rozwoju-polskiej-gospodarki/rozwoj-innowacyjnych-firm/> (dostęp: 20.06.2016).
- MP (oprac.), *Polska musi wybrać: węgiel, gaz czy OZE*, Obserwatorfinansowy.pl, <https://www.obserwatorfinansowy.pl/warto-wiedziec/raporty/polska-musi-wybrac-wegiel-gaz-czy-oze/?skad=newsletter20160628> (dostęp: 27.06.2016).
- Piskalski G., *Spoteczna odpowiedzialność biznesu w polskich realiach. Teoria a praktyka. Raport z monitoringu społecznej odpowiedzialności największych polskich firm*, Warszawa 2015.
- *Wizja zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050*, http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2014/03/Wizja-2050-_podsumowanie.pdf (dostęp: 20.06.2016).

OPRACOWANIE ANALIZY:

Katarzyna Mróz

WSPÓŁPRACA:

Marzena Strzelczak,
Magdalena Andrejczuk,
Marta Górską

Analizy tematyczne Forum Odpowiedzialnego Biznesu

to cyklicznie wydawane dokumenty, których celem jest dostarczenie podstawowych informacji na wybrany temat w zwięzłej i przystępnej formie oraz przedstawienie różnych punktów widzenia, które pojawiają się w dyskursie publicznym. Analiza wskazuje również, dlaczego dany temat może być istotny dla przedsiębiorstw oraz na jakie aspekty powinny one zwrócić uwagę w kontekście realizacji ich strategii CSR.

INICJATYWY BRANŻOWE

- **„Okrągły stół branży energetycznej”** – spotkanie zorganizowane po raz pierwszy w 2016 r. przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu wspólnie ze spółką Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo.
Tematem spotkania przedstawiciele branży energetycznej była społeczna odpowiedzialność biznesu oraz wyzwania branży w kontekście zrównoważonego rozwoju. Celem zgromadzenia była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk, a rezultatem jest między innymi analiza tematyczna przygotowana przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Odpowiedzialność branży energetycznej w Polsce”, a także uzgodnienia dotyczące możliwości współpracy w ramach realizowanych przez firmy projektów oraz tematów, które warto poruszyć podczas kolejnej konferencji Odpowiedzialna Energia.
W spotkaniu wzięli udział sygnatariusze „Deklaracji w sprawie zrównoważonego rozwoju firm w Polsce” oraz Partnerzy FOB reprezentujący branżę energetyczną, wydobywczą, paliwową i technologiczną (CEMEX, EDF Polska, Fortum Power and Heat Polska, GASPOL S.A., Grupa Lotos S.A., Grupa TAURON, Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Polska Spółka Gazownictwa, Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., Siemens Sp. z o. o.), a także przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju, Urzędu Regulacji Energetyki oraz firmy Deloitte Polska.
- **Konferencja PGNiG Odpowiedzialna Energia oraz „Deklaracja Zrównoważonego Rozwoju Firm w Polsce”**
Zainicjowana przez PGNiG w 2009 r. konferencja to spotkanie mające na celu wymianę doświadczeń i opinii pomiędzy firmami z branży energetycznej, przedstawicielami administracji i organizacji pozarządowych oraz wszystkich zainteresowanych zrównoważonym rozwojem. Dotychczas odbyło się pięć edycji. Podczas każdej konferencji firmy – nowi sygnatariusze – podpisywały „Deklarację Zrównoważonego Rozwoju Firm w Polsce”, zobowiązując się do przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju, a także do współpracy na rzecz promowania inicjatyw CSR. Grono sygnatariuszy składa się obecnie z 25 największych w Polsce firm.

Forum Odpowiedzialnego Biznesu jest najdłużej działającą, już od ponad 15 lat, i największą organizacją pozarządową w Polsce, która zajmuje się koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu w kompleksowy sposób. Forum to organizacja typu think-and-do-tank, będąca inicjatorem i partnerem przedsięwzięć kluczowych dla polskiego CSR. Inspirujemy biznes, który zmienia świat, i łączymy ludzi, którzy zmieniają biznes. Działamy na rzecz zrównoważonego rozwoju.

KONTAKT:

Forum Odpowiedzialnego
Biznesu,
e-mail: biuro@fob.org.pl,
tel. 22 627 18 71

www.odpowiedzialnybiznes.pl